

„Výcvik“

Život se psím prckem byl nesmírně pestrý, ačkoli velmi stereotypní – přes den se střídaly krátké úseky jeho spánku a velmi časté venčení. Noci zase vládlo jeho kňučení s mým přerušovaným spánkem. Postupně se začaly intervaly mezi vycházkami i vzdálenosti prodlužovat. Zhruba po třech týdnech začal Gerry dávat pokoj i v noci, ale zůstalo mu to poměrně časně ranní vstávání. I škod v bytě začalo ubývat, ale Gerry se velmi živě zajímal o jakoukoliv donesenou a pro něj neznámou věc. Půjčil jsem si od investora štos mapových podkladů a pro přehlednost je rozložil na podlahu v kanceláři. Gerry se domníval, že jsem mu opatřil novou hračku – dalo mi dost práce vysvětlit mu, že jsou věci, ke kterým se nesmí ani přiblížit. Zalehl a dělal, že spí.

Po chvíli maximálního pracovního soustředění jsem si s hrůzou všiml, že jedna okrajová mapa chybí a druhá mu čouhá z tlamy. Ta chybějící zmizela nenávratně, čouhající část se mi podařilo z tlamy vytáhnout, ovšem za divoké potyčky, vrčení a nadávání. S německou důsledností se pokoušel mnou ukořistěné žvance znovu vybojovat. Musel jsem ho zavřít v předsíni, kde divoce škrábal na dveře. To mi došla trpělivost a Gerry dostal složeným papírem přes hřbet. Zbytek již neproduktivního dne jsem jako puzzle sestavoval pozůstatky papírů, sušil, žehlil a slepoval do původního formátu. Ovšem s nevalným a na pohled žalostným výsledkem. V mapách vznikla slepá místa, která byla na první pohled nápadná, takže se nedalo nic zakamuflovat.

Když jsem mapy vracel, poníženě jsem se omlouval, sliboval náhradu a podobně se pitvořil. Sklidil jsem naštěstí dobromyslný posměch a ujištění, že se přece nic neděje – pes dotyčné úřednice dělá mnohem větší škody.

Že štěnata škodí, je ovšem běžný jev – nedávno jsem projednával hotovou dokumentaci na Správě KRNAP a už předem se děsil

požadavků a následného předělávání díla. Úředník-ochranář obýval v nové honosné budově poměrně mrňavý kamrlík, takže jsme opět rozložili mapy na zemi a ležli kolem nich po kolenou – ono to většinou jinak nejde. V tom pracovním nadšení jsem úplně přehlédl v koutě na starém kabátě spící žlutou kuličku – asi dvouměsíční štěně zlatého retrívra. Zaregistroval jsem toho drobečka uprostřed mapy, když už naplno čural. Začínající psovod pejska popadl a snažil se ho přenést mimo mapovou situaci zpět do brlohu, štěně ovšem svoji potřebu nepřerušilo a souvislým proudem zmáčelo všechny mapy v řadě.

Úředník popadl do ruky špinavý hadr a s psíkem v druhé ruce nad hlavou se snažil tu spoušť utřít, ale pochopitelně marně. Ty mapy byly nové, inkoustově vytištěné na plotru, takže se mu podařilo všechny barvy rozmazat. Pro mne to byl dost úděsný okamžik, protože vytištění těch obrovských barevných plachet je značně nákladná záležitost. Kolega to asi věděl, protože se mi omlouval a dál hadrem tu barevnou patlaninu rozmazával. Výsledným efektem byl naprostý zmar.

Zachoval jsem ale dekorum a povznesl se nad tuto příhodu, jenom jsem rádoby vtípně sarkasticky ucedil: „Zkuste teď ceknout!“ Ouřada ten vtip sice nepochopil, ale zachoval se jako grand a neměl pak už k práci žádné připomínky. Dokonce i písemně vyslovil se vším souhlas (proto jsem sem také jel). Pes zkrátka opět prokázal, že je užitečné zvíře. Doma jsem musel mapy tisknout znovu za tichého proklínání osudu, ale na štěně jsem se nezlobil.

Při výcviku venku, spíše se dá říci hře, jsem se snažil Gerryho naučit přiběhnout na zavolání. Zprvu přibíhal na ten piškot ochotně, ale později ho to přestalo bavit nebo se nasytil, takže jeho ochota poslouchat rychle klesala. Nechtěl jsem šaškovat s dlouhým řemenem v místním parku, tak jak píšou zkušené kynologové v poky-
nech, takže jsem zvolil metodu, kterou kdysi uplatňoval můj mistr na učňáku – vyrobil jsem si prak.

Ovšem sehnat pravidelnou vidličku, která by se vešla do kapsy a zároveň měla žádanou funkčnost, dá dost práce, takže jsme se v lese pořádně nalítali. Ale nakonec jsem z jedné okrajové větve mladého buku tupou rybičkou upižlal žádaný tvar (přece nebudu v loveckých potřebách jako mastňák kupovat za hříšné pětikilo

hotový a krásný duralový a na patřičných místech polstrovaný prak!). Střelivem se staly tehdy v parku hojné žaludy a já se znovu od dětských let stal přeborníkem v přesnosti. Časem jsem získal zkušenost, že žalud musí být čerstvý, protože jakmile vyschne a seschlá dužina je ve slupce volná, podobá se fyzikálně Kolumbově vejci, takže se netrefíte ani na krátkou vzdálenost.

Později už stačilo gumou praku jenom naprázdno prásknout, a Gerry vyšíval jako hodinky. Tohle *dálkové ovládání* se stalo nadlouho nedílnou součástí výbavy a jakékoliv vycházky, až do okamžiku – který musel samozřejmě zákonitě nastat –, kdy se mi ho podařilo trefit do oka. Nešlo o žádné drastické zranění, na pohled spíše o kosmetickou záležitost, neboť vzdálenost střelby byla značná a razance rotujícího žaludu již snižená. Asi hodinu potom mžoural a vypadal jako podvodný hráč pokeru, a mně bylo, jako bych jednu do oka chytil sám.

Od dětství mám obrovský deficit – neumím hlasitě pískat *na hubu*. Jde mi to pouze na prsty, a to jenom pravé ruky, zato však značně pronikavě. Tento způsob je však slovy klasika *poněkud nešťastný*, hlavně však méně pohotový – většinou je tento signál potřebný okamžitě, takže musím pustit vše z ruky a do pusy nacpat jakkoliv znečištěnou ruku a mocně zadout. Gerry na písknutí reaguje většinou hned, ale pouze když chce sám. Jde-li o větší vzdálenost a je-li mimo dostřel praku, myslí si, že se nejedná o nic urgentního, a to mě berou všichni čerti.

Postupně jsme si osvojili povely a signály, z nichž by asi jiní psi a hlavně psovodi byli pěkně na větvi. Časem jsem začal chápat Gerryho výrazy, které jsou ostatním utajeny. Zásahu na tom mají jeho nekupírované uši. Asi po třech měsících jsem se sice začal dle údajů a termínů zastaralé odborné literatury pídit po možnosti jejich kupírování, protože to je prý ten správný čas k zákroku, ale dopadlo to jinak. Obrátil jsem se na našeho rodinného veterináře, který tento úkon jednoznačně odmítl. Netušil jsem, že se jedná o tolik nebezpečný zákrok, který se tou dobou řadil do úkonů údajně zakázaných. Obvolal jsem několik veterinářů, až jsem narazil na zapomenutou letitou známost, která mi vysvětlila situaci:

„Kupírování je předmětem zákona na ochranu zvířat. V Německu je kupírování uší už delší dobu zakázáno, takže donedávna sem jezdilo procesí německých dobrmanů a my jsme kupírovali do zblbnutí. Byl to dost dobrý kšeft. Asi to někomu došlo, a proto náš parlament tuto zhovadilost uzákonil a nikdo si už dnes netroufne zákrok udělat. Co kdyby se Němci na nás naštváli a nevzali nás do Evropy?“

„A co kupírování ocasů? To se může?“

„No vidíš, už jsi pochopil systém našeho zákonodárství.“

Později zřejmě veterináři dostali rozum (poslanci stěží) nebo už snad polevil stejně neexistující dohled, a dnes se uši už zase kupírují, jen to sviští. Pro Gerryho je však už pozdě. To kupírování má však podle našich zkušeností smysl, protože skoro po každém návratu z lesa má Gerry uši naruby. Je potřeba je často čistit, a přece jenom dobrman s plácačkami nevypadá jako čítankový dobrman. Ale už jsme si zvykli, Gerry tak vypadá dobromyslněji. Hlavně se mu však ty nestojící uši staly hlavním způsobem dálkové komunikace s okolím a hlavně se mnou. Časem jsem podle jejich postavení a pohybů začal chápat Gerryho nálady i takto ke mně vysílaná poselství. Dnes už vím, že:

– jakmile vztyčí hlavu a uši postaví, je potřeba ho okamžitě odchytit, protože se v dohledu objevil další pes,

– když je dá nahoru a hned opět spustí, tak mi i na značné vzdálenosti signalizuje, že mě vidí a registruje,

– když jedu na kole a on běží přede mnou, má je dozadu připlácnuté, aby mohl hned reagovat na zvukově signalizované změny směru, hlavně však na náš specifický povel *na chodník!*, když se mi zdá, že je moc uprostřed vozovky (kolemjdoucí většinou při tomto povelu a okamžité reakci hlasitě žasnou),

– fantasticky ušima mává při rozhovoru, tak mi dává na srozuměnou, že chápe, co mu říkám, a že se mnou naprosto souhlasí.

Žena říká, že by Gerry ušima mohl dělat placeného oftalmosignalistu v námořnictvu nebo v armádě.

Už od štěněčích měsíců jsem se Gerryho snažil učit chodit u nohy i na vodítku. Záhy jsem Gerrymu pořídil štěněčí umělohmotný obojek a rádoby kožené vodítko. Zprvu s těmito omezujícími

předměty Gerry bojoval, vycházka se tak stala rvačkou, kdy se neustále točil a vodítko hryzal, ale po několika dnech si zvyknul. Protože jsem ale od počátku dával přednost jeho pohybu na volno, výsledkem je, že dodnes neumí pořádně s vodítkem chodit. Ženu venku neposlouchá vůbec, ta ho raději z vodítka nepouští, a to i když Gerry vymetá různá křoviska a v parcích hojně pěníšníky (*Rhododendron, sp.*). To se pak tato dvojice, v konstantní vzájemné vzdálenosti dané délkou vodítka, pohybuje urbanizovanou krajinou, oba obalení pavučinami nebo promočení či zasněžení – nadávající Žena v záklonu, sípající Gerry v předklonu.

Obdivuhodnou Gerryho vlastností je čistotnost, či snad spíše stydlivost. Své velké potřeby činí nejraději beze svědků (podezřívám ho, že se stydí). Zalézá do křoví, vylézá na hromady listů nebo sněhu a chvíli se tam motá. Nepamatuji se, že by svoji potřebu vykonal na rovné ploše v otevřeném okolí nebo na chodníku. Na rozdíl od Ženy mám tedy velmi omezené informace o kvalitě jeho stolice – v odborné literatuře jsem se dočetl, že tato informace je pro každého chovatele důležitá. Abych tento deficit nějak eliminoval, přišel jsem se jednou v parku, jak zasvěceně žvaním o Gerryho stolici s dalším užaslým chovatelem. Nikdy od té doby jsem se k tomuto druhu konverzace už nepropůjčil.

